

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	907
ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	[προς συμπλήρωση]
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ
ΔΙΔΑΣΚΩΝ	Γεώργιος Παπαϊωάννου
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	3 ώρες
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	5,5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΟ / ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ / ΜΑΘΗΜΑ ΒΑΣΗΣ [επιβεβαίωση]
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	—
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	[προς συμπλήρωση]
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://soc.aegean.gr/info/course/ergasia-kai-koinotita/

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος, οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές και φοιτήτριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.
Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες θα είναι σε θέση: α) Να αναγνωρίζουν τη σημασία του κοινωνικού πλαισίου στη διαμόρφωση, στην κατανομή, στην οργάνωση και στον έλεγχο της εργασίας. β) Να προσλάβουν την έννοια της κοινότητας ως θεσμού κοινωνικοποίησης του ανθρώπου με διαφορετικές μορφές αγοράς εργασίας και απασχόλησης, καθώς και με ομάδες επαγγελματιών. γ) Να κατανοήσουν τις «γέφυρες» μεταξύ κοινότητας και εργασίας -το πέρασμα από τον προσωπικό/οικογενειακό/κοινοτικό στον εργασιακό βίο- μέσα από την ανάλυση των κοινωνικών διαδικασιών και των κοινωνικών μηχανισμών που συμβάλλουν στην κοινωνική αναπαραγωγή της εργασίας.

δ) Να ερμηνεύουν την εργασία ως κοινωνική σχέση και όχι ως ουδέτερη οικονομική κατηγορία, αναγνωρίζοντας τη διαμόρφωσή της μέσα από σχέσεις εξουσίας, τάξης, φύλου και εθνότητας-στοιχεία που ενυπάρχουν στην κοινωνική ανάλυση.

ε) Να αναγνωρίσουν, αντιστρόφως, τη σημασία της εργασίας και του επαγγέλματος στη διαμόρφωση ομάδων με ξεχωριστούς κώδικες επικοινωνίας, αξίες-ιδέες, στάσεις, αντιλήψεις, κανονιστικά πλαίσια, συνήθειες κλπ.

στ) Να εξοικειωθούν με παραδείγματα μέσα από εμπειρικές μελέτες (από τον διεθνή και τον ελλαδικό χώρο) διαφορετικών τύπων **επαγγελματικών κοινοτήτων**, μορφών κοινωνικής οργάνωσης όπου εργασιακός και μη εργασιακός βίος ταυτίζονται με το επάγγελμα.

δ) Να οικειοποιηθούν τη σύνδεση εργασίας και κοινότητας, μέσα από τις κυριότερες θεωρητικές παραδόσεις της Κοινωνιολογίας (από τους Marx, Durkheim και Weber έως τις σύγχρονες θεωρίες).

δ) Να αξιοποιούν τις γνώσεις τους στην ιστορική, θεωρητική και μεθοδολογική συγκρότηση του αντικειμένου μέσα από την ανάπτυξη ενός θέματος υπό τη μορφή (περιορισμένης σε έκταση) εργασίας

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος, οι ικανότητες στις οποίες αποσκοπεί το μάθημα είναι οι ακόλουθες.

- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα έμφυλων διακρίσεων στη εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Τα μαθήματα χωρίζονται σε πέντε ενότητες, στις οποίες η **εργασία** εξετάζεται σε συνάρτηση με την κοινότητα και με άλλους κοινωνικούς θεσμούς-συγκροτησιακά της στοιχεία (όπως η οικογένεια ή θρησκεία):

Στην πρώτη ενότητα γίνεται εισαγωγή σε βασικές έννοιες, απαραίτητες για τη σύζευξη εργασίας και κοινότητας, θέτοντας παράλληλα τις απαραίτητες επιστημολογικές οριοθετήσεις ανάμεσα στην Κοινωνιολογία της Εργασίας και στην Κοινωνιολογία της Κοινότητας.

Στη δεύτερη ενότητα πραγματοποιείται μια επισκόπηση των σημαντικότερων κοινωνιολογικών θεωριών για την κοινότητα από τους Κλασικούς (Durkheim, Marx, Weber, Tonnies, Simmel, Le Play) μέχρι τις σύγχρονες κοινωνιολογικές προσεγγίσεις.

Μέσα από τη σχετική εργογραφία η κοινότητα δεν εξετάζεται γενικά, αλλά πάντοτε παράλληλα και σε σχέση με την εργασία.

Στην τρίτη ενότητα επιχειρείται περισσότερο μια μεθοδολογική εμβάθυνση, αξιοποιώντας μια έννοια ιδιαίτερα διαδεδομένη στις κοινωνιολογικές έρευνες για την κοινότητα και για την εργασία: τις εργασιακές ή επαγγελματικές κοινότητες. Σε αυτό το πλαίσιο δοκιμάζονται τα όρια διερεύνησης του όρου σε συνδυασμό με άλλες αναλύσεις (λ.χ. ανάλυση κοινωνικών δικτύων)

Στην τέταρτη ενότητα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα εμπειρικών μελετών από τον διεθνή και τον ελλαδικό χώρο για τις εργασιακές/επαγγελματικές κοινότητες, με έμφαση στις διαδικασίες και

στους μηχανισμούς προετοιμασίας, κατανομής, ελέγχου και αναπαραγωγής της εργασίας εκτός χώρου παραγωγής.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ — ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες. Χρήση παρουσιάσεων power point και πλατφόρμας τηλεκπαίδευσης e-class.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα — Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου Διαλέξεις: 3 ώρες x 13 εβδομάδες = 39 ώρες διδασκαλίας. Ώρες μελέτης: 39 x 2 = 78 ώρες. Φόρτος εργασίας κατ' άτομο: 39 + 78 = 117 ώρες, ήτοι 4,25 ECTS. Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας: 31,25 ώρες κατ' άτομο, ήτοι 1,25 ECTS. Εξετάσεις: 3 ώρες. Σύνολο μαθήματος: 117 + 31,25 + 3 = 151,25 ώρες, ήτοι 5,5 ECTS.
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική. Μέθοδος αξιολόγησης: Απαλλακτική εργασία

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

α) Εγχειρίδια του μαθήματος

Παπαϊωάννου, Γ. (2021). *Επαγγελματικές κοινότητες στην Ελλάδα: Οι μεταλλεργάτες της Λάριμνας*, Πρόντζας Ε. (πρόλ.). Αθήνα: Παπαζήσης.

Watson, T. J. (2005). *Κοινωνιολογία, Εργασία και Βιομηχανία*, Ι. Ψημμένος (πρόλ. και επιμ.). Αθήνα: Αλεξάνδρεια.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία

Παπαϊωάννου, Γ. (2026). *Αναδιοργάνωση του εργασιακού χώρου και μετανάστευση*. Αθήνα: Παπαζήσης (υπό έκδοση).

Φούσκας, Θ. (2012). *“Κοινότητες” μεταναστών και εργασιακή αντιπροσώπευση. Οι επιπτώσεις της χαμηλού κύρους εργασίας πέντε μεταναστευτικών ομάδων στη συμμετοχή στους εργασιακούς συλλόγους τους*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Ψημμένος, Ι. & Σκαμνάκης, Χ. (2008). *Οικιακή Εργασία των Μεταναστριών και Κοινωνική Προστασία: Η περίπτωση των γυναικών από την Αλβανία και την Ουκρανία*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Ψημμένος, Ι. (2004). *Μετανάστευση από τα Βαλκάνια: Κοινωνικός Αποκλεισμός στην Αθήνα*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Ψημμένος, Ι. (2023). «Μεταξύ κοινότητας και δουλειάς: η συμβολή των Dennis, Brown και Beynon για το εργατικό δυναμικό και την εργασία», στο Αρτινοπούλου Β. & Λαμπρέλλης Δ. (επιμ.) (2023),

Κοινωνία και Πολιτική στο μεταίχμιο δύο αιώνων: Αφιέρωμα Αντωνίου Α. Παπαρίζου, Αθήνα: Παπαζήσης, σσ. 277-302.